NORDISK BARNEHAGEFORSKNING 2013
Nordisk Børnehaveforskning
Norrænar Leikskólarannsóknir
Nordic Early Childhood Education Research
Pohjoismainen Varhaiskasvatustutkimus
Nordisk Förskoleforskning
www.nordiskbarnehageforskning.no
ISSN 1890-9167
VOL 6 NR 2 SID 1–3

TEMA MARKEDSLIBERALISME, PROFESSIONSHØJSKOLER OG PÆDAGOGUDDANNELSE

Fra idealet om den myndiggjorte borger til kravet om mennesket som en resurse: Et tableau i 6 scener

Jens Peter Lavsen Jensen VIA University College, Pædagoguddannelsen Thisted, Denmark

Email jpj@viauc.dk
Non-reviewed contribution Published 15 April 2013

VIA University College er en centralt initieret fusion fra 2007 af en række jydske CVU'er (Centre for Videregående Udannelser) som i 2001 var dannet i en lovreguleret fusion begrundet i Bolognaprocessen, hvorved der skete et brud med en hundredårig dansk tradition for lokale og selvstændige lærer- og pædagogseminarier og sygeplejeskoler m.fl. VIA er nu den 3. største uddannelsesinstitution i DK og går fra Jyllands vestkyst til østkyst – med meget store demografiske forskelle hvor over halvdelen af ansatte og studerende bor ganske tæt i Århus på østkysten. Nedenstående tekst er en personlig kommentar i én af VIAUC's fælles interne informations- og nyhedsbreve (kaldet VIALOG) og er en kommentar skrevet den allerførste gang hvor medarbejderne fik mulighed for i et kollegialt medie at ytre selvstændige synspunkter på fusionsprocesserne.Ved drøftelser med kolleger i flere af de øvrige danske UC-fusioner, synes omkalfatringerne i VIA absolut ikke at være mere neoliberal end andre steder – tværtimod, i flere andre UC'er sker langt drabeligere og endnu mere 'udanske' ændringer. Forfatteren er selv tilknyttet de nordlige og midtjyske uddannelsessteder i VIAUC

P.S. Den nedennævnte eventuelle virksomhedsoverdragelse af Ranum-Seminariet til UCNord blev af strategiske grunde ikke gennemført – nu nedlægges Ranum-Seminariet i stedet for af VIA, efter at have uddannet lærere og pædagoger siden 1848. Se *Ode til Statsseminariet i Ranum* <http://www.paednet.dk/images/Ode_til_Ranum_Statsseminarium_vers_7_feb1.doc>

Et tableau i 6 scener med billeder fra et universitært kollegium – hvor der hverken findes skurke eller helte – kun vel kvalificeret og omstillingsparat arbejdskraft.

Dette er et par personlige bemærkninger fra en ældre herre, der bl.a. har fungeret som lærer, skoleleder og seminarielærer gennem 35 år.

Tonen i teksten skal ikke opfattes så bagstræberisk som den umiddelbart lyder – se det hellere som en forundring over hvor hurtigt de danske uddannelsestraditioner og idealer kan skifte.

Thisted den 31. maj 2009
Til VIALOG
Fra Jens Peter L. Jensen, seminarielærer

FØRSTE SCENE: FRA SEMINARIUM TIL SURROGATUNIVERSITET

En gang vovede vi at tro på en særlig dansk kvalitet i undervisningen – hvor lærerne var garanter for den faglige kvalitet og hvor eleverne uddannedes i et ansvarligt og muntert fællesskab – et princip hvor staten forudsatte at undervisernes indflydelse var en del af vejen til bedre uddannelser.

Nu fornemmes det at lærerne snarere ses som en del af forhindringen for den udefinerede modernisering som skal gennemføres.

Og skrækken for ikke at være bedst i internationale kvantitative sammenligninger har ført til

at hævdvundne og succesrige danske uddannelser skrottes til fordel for internationale akkreditérbare koncepter.

ANDEN SCENE: FRA SEMINARIEFORSTANDER TIL ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Vores gamle rektor kunne som en anden højskoleforstander bestemme meget af det der foregik på seminariet – der var naturligvis love og bestemmelser og bestyrelser, men enhver rektor havde ønske om at sætte personligt præg på budget og undervisning.

Men nu har vi ledere hvis væsentligste funktion er at administrere efter tidens trend og i overensstemmelse med mindste fællesnævner for den strategi som besluttes centralt. Og dette er måske min allerstørste bekymring:

– at vi har resultatlønnede ledere som får løn efter kvantitet f.eks. hvor mange kurser mv. de kan få stablet på benene,

– og vi har nu ledere som reelt ikke kan bestemme ret meget, alt er fastsat i politikker og strategier længere oppe i et system, hvor der dog ikke findes synlige og ansvarlige beslutningstagere.

TREDJE SCENE: FRA NÆRHED TIL DISTANCE

Først var vi et større seminarium med en satellitafdeling – det havde været ganske frugtbart i mange år, men nye studiemåder og fagforståelser trængtes vel.

Så kom vi i 2002 et *Center for Videregående Uddannelser*

– det gav frugtbare fagmiljøer, med kolleger fra andre seminarier,

– og en masse spildte penge og en del menneskelige omkostninger når lederstillinger skulle besættes.

Så kom vi i 2007 i et *University College*

– det gav flere kolleger, men de boede så langt væk, at fagmiljøerne reelt blev mindre

– og igen skulle en hel masse ledere og udviklingsafdelinger mv. omplaceres.

Et eksempel på distancens konsekvenser er f.eks. at studiekredse som tidligere kunne samle mange deltagere fra hele CVUMidtVest i Viborg, nu afvikles i Århus, og næsten kun med deltagere fra Århus.

Og efter sigende synes man på uddannelsesstederne i Århus også at distancerne er blevet for store. Nu skal de sommetider køre adskillige km uden for Århus for at mødes med kolleger fra det midt- og vestjydske.

FJERDE SCENE: FRA SEMINARIELÆRER TIL LEKTOR

Før hed det *Ranum-Seminariet* – nu hedder det *Den pædagogiske-socialfaglige professionshøjskole, Pædagoguddannelsen MidtVest Ranum afdelingen*.

Tidligere var jeg seminarielærer – nu er jeg lektor i pædagogik og cand. pæd. i historie og samfundsfag

Jeg kaldes dog stadigvæk underviser – skønt jeg underviser mindre og mindre, da den minimerede statsstøtte også skal bruges til intern og ekstern profilering af virksomheden VIAUC.

FEMTE SCENE: FRA PERSONALEINDFLYDELSE TIL INFORMATIONSFLOD

Tidligere diskuterede og stemte vi om ændringer af f.eks. eksamensformerne på lærerrådsmøderne, og vi diskuterede hvorledes vi evt. kunne indgå i betingede CVU'er – og diskussionerne gik sommetider hedt for sig.

Nu er der ingen ophidsede diskussioner på lærermøderne mere – for vi har ikke noget afgørende at bestemme. I de 5 år med CVU'et kunne vi vinde 3 flasker rødvin hvis vi kunne gætte hvem der var tegnet bag på personalebladet

Med VIAUC fik vi en intern kommunikationsafdeling og et større antal interne informationsblade som informerer om dette og hint

– men vi blev aldrig inddraget i beslutningsprocesser,

– vi blev sendt på kvalificeringsseminarer betalt af statens globaliserings puljer.

Jo! vi kunne være med til at bestemme hvad det universitære kollegium skulle hedde – og endda vinde 40.000 kr.

– og så fik vi sjove julekalendere at kigge på, og en stomp-koncert hvor vi skulle sidde og råbe VI-A! VI-A! (det var der dog ingen der råbte med på)

– så fik vi flere personaleblade uden læserbreve eller indlæg fra kolleger,

– og så fik vi tasker og trøjer.

Jo! – med dette VIALOG er der endelig mulighed for kollegiale ytringer

– men nu er det hele jo også etableret og jeg må konstatere at vi ikke blev inddraget i beslutninger som omkalfatrer hele det danske uddannelsessystem.

SJETTE SCENE: FRA SÅ GOD SOM MULIG TIL SÅ STOR SOM MULIG

Vi er de største – og store og forskellige er vi sandt nok – både geografisk og fagligt:
vi kan fylde en hel koncertsal – i Århus
vi kan fylde et helt tivoli – i Århus
vi kan fylde en hel vej – i Århus

Vi er så store, at vi må opdeles i søjler, centre, campusser, enheder, divisioner og professioner – afdelinger som overhovedet intet har med hinanden at gøre – bortset fra at vi alle er en del af et uddannelsesmarked.

Naturligvis vil alle i VIA fortsat gøre deres for at vore uddannelser bliver så gode som mulige, men hvorfor skal det være så uoverkommeligt stort

– når der nu ikke findes nogen evidens eller forskning som godtgør at studerende og deres senere professionelle arbejde bliver bedre af uddannelsescampus' og mammutorganisationer.

EPILOG I

Er det hele blot udslag af et globalt neo-liberalt regime – som det formuleredes af én af vore allerhøjeste direktør for et par år siden: "Vi tror på at volumen er en kvalitet i sig selv"

Forestillingen om at have fundet 'lyset' synes da også at have været medvirkende da der blev valgt det religiøst klingende navn 'VIA' på institutionskonglomeratet.

– og i grunden er vi jo blot er en samling erhvervskoler, hvor nogle studerende kan lære noget og evt. få et eksamensbevis så de kan få et job.

EPILOG II:

Jeg er blevet 60, men går ikke straks på efterløn, – jeg skal lige se hvad der sker næste gang jeg bliver virksomhedsoverdraget – for 3. Gang.

Thi der er efter sigende enighed mellem de allerøverste lag i de 2 regioner og 2 UC'er i den nordlige halvdel af Jylland, at afdelingerne i Thisted og Ranum skal sælges til UCNord i Ålborg.

Mine mellemledere, afdelingsledere, studierektorer, direktører m.fl. har sikkert ikke megen indflydelse på denne regionalpolitiske manøvre – men jeg vil sikkert finde imødekommende og gode kolleger i UC Nord som også har lært at gebærde sig i de organisatoriske sprækker i et universitært kollegium.

EPILOG III:

Ære være den ædle ridder Don Quixote, der heller ikke kunne forlige sig med tabet af fordums eftertragtelsesværdige dyder og derfor måtte kæmpe den håbløse kamp mod tidens trend og vindbøjtleri.